

'สมคิด จาตุศรีพิทักษ์'

ชู3ข้อยกระดับสัมพันธ์ไทย-จีน

หมายเหตุ - นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ประธานพรรคสร้างอนาคตไทย (สอท.) และอดีตรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ กล่าวปาฐกถา "ความสัมพันธ์ไทย-จีน ในบริบทโลกที่เปลี่ยนไป" โดยมีนักธุรกิจไทยเชื้อสายจีน และนักธุรกิจจีนเข้าร่วมรับฟังกว่า 200 คน ที่โรงแรมรอยัล ออคิด เซอราตัน เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน

การกล่าวปาฐกถาในครั้งนี้ไม่ใช่มาหาเสียงกับใคร การที่คนใดคนหนึ่งจะเลือกพรรคใดพรรคหนึ่ง ผมคิดว่าคนระดับนี้ ต้องมีวิจญาณ รู้ว่าใครของจริงของปลอม วันนี้มีความตั้งใจมาเพื่อพูดถึงว่า มีความสำคัญที่สุดต่อประเทศไทย และอนาคตของประเทศไทยด้วย ไม่ใช่เพียงเรื่องของเศรษฐกิจ แต่เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน ในบริบทโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ในรอบสัปดาห์นี้ กำลังมีการประชุมเต็มไปหมด เวลาที่ประชุม การประชุมรัฐสภากรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 27 หรือคือป 27 ที่อียิปต์ มีแต่คนพูดถึงจีน จีนรับผิดชอบสิ่งแวดล้อมกับเขาไหม จีนจะช่วยเหลือโลกอย่างไร หรือเมื่อไม่กี่วันก่อนก็มีการประชุมอาเซียนที่กัมพูชา

และการประชุม จี20 ที่อินโดนีเซีย ทั้งสองเวที ถือว่ามีความสำคัญที่สุดของภูมิภาคแห่งนี้ ไม่มีเวทีไหนเลยที่ไม่เกี่ยวข้องกับจีน ไม่ว่าเรื่องเศรษฐกิจ เรื่องการเมือง จีนเป็นประเทศที่กว้างใหญ่เป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย เป็นเศรษฐกิจอันดับสองของโลก ขยับที่หนึ่งนั้นเป็นเรื่องใหญ่มากๆ ถ้าไม่ติดตาม ไม่พยายาม กระชับความสัมพันธ์ และถ้าไทยไม่มีความสำคัญในสายตาของจีน อนาคตถ้าเทียบกับเพื่อนบ้านเรา ไทยก็อาจจะสู้ไม่ได้ ดังนั้น จึงเลือกพูดเรื่องนี้ จริงๆ แล้วต้องขอบคุณทางอดีตนายกรัฐมนตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่กล้าตัดสินใจเดินทางไปกระชับ และสถาปนาความสัมพันธ์ไทย-จีน เป็นครั้งแรกในปี 2518

ในครั้งนั้นทางการทูตได้ปูทางแล้ว โดย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ และนายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ล่วงหน้าให้ ในเวลานั้นจริงๆ แล้วจีนคือคู่อริของไทย ไม่ใช่เพื่อนฝูง เพราะตั้งแต่ไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 มีรัฐบาลที่เป็นรัฐบาลทหารมาโดยตลอด พาไทยเดินตามอเมริกา ในยุคนั้นสหรัฐอเมริกาถือว่าจีนเป็นคู่ต่อกรอันดับต้นๆ เพราะถือเป็นผู้นำด้านคอมมิวนิสต์ ดังนั้น สหรัฐต่อต้านจีน ก็หมายความว่าประเทศแถบนี้ที่รับ

ความช่วยเหลือและมีสัมพันธ์ดีกับสหรัฐ ต้องเดินตามทั้งสิ้น ถ้าจำกันได้ในตอนนั้นก็มีการคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย และมีการก่อการร้ายเต็มไปหมด แต่ในปี 2515 จู๋ สหรัฐก็พลิกเปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร เพราะในขณะนั้นมีรักสามเส้า คือ สหรัฐ โซเวียต และจีน ซึ่งโซเวียตนั้นถูกกับจีน แต่ด้วยกลยุทธ์ของสหรัฐขณะนั้น เปลี่ยนมาฟื้นฟูความสัมพันธ์กับจีน โดยนายริชาร์ด นิกสัน ประธานาธิบดีขณะนั้นได้เยือนจีน และสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากนั้น คือสหรัฐได้ทำสิ่งที่คาดไม่ถึง ฉะนั้น ประเทศที่เดินตามสหรัฐมาตลอดปรับตัวแทบไม่ทัน ไม่ว่าจะเป็นทำงกับจีน เดิมทีก็ถือปืนรบกันอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์เดินทางไปจีน เข้าพบเหมา เจ๋อตง ประธานาธิบดีในตอนนั้น นี่คือการเปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร

ในช่วงเกิดยุคโลกาหลัขึ้น เมืองจีนประสบความสำเร็จล้มเหลวในการพัฒนาเศรษฐกิจ ตามนโยบายก้าวกระโดด รวมศูนย์อำนาจมาที่ส่วนกลาง เศรษฐกิจไปไม่ได้ อุตสาหกรรมไปไม่ได้ เกิดการปฏิวัติวัฒนธรรม เบี่ยงเบนจากเศรษฐกิจไปสู่การเมือง จนกระทั่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนสิ้นคน (แก๊งออฟโฟร์) ถูกจับกุม ก็ถึงยุคที่มีการเปลี่ยนบริบท โดยเติ้ง เสี่ยวผิง ทั้งนี้ ผมรู้จักกับลูกสาวของเติ้ง เสี่ยวผิง จากการพูดคุยกับลูกสาว